



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj) a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **Ing. J. K.**, bytem D.
zastoupený advokátem JUDr. Václavem Vlkem
sídlem Sokolovská 32/22, 186 00 Praha 8 - Karlín

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2019, č. j. 370/19/5100-41454-712447

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2019, č. j. 370/19/5100-41454-712447 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 2. 8. 2018, č. j.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1603818/18/2308-70461-401727, jímž bylo zastaveno řízení ve věci žádosti žalobce o prominutí úroku z prodlení úhrady daně z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2011.

II.

Žaloba

2. Žalobce úvodem shrnul dosavadní průběh správního řízení, dále uvedl, že by měl být osvobozen od placení daně a jejího příslušenství z důvodu své tíživé majetkové situace, kterou v žalobě následně popsal. Je tedy zřejmé, že žalobce není, a do konce života pravděpodobně ani nebude, schopný nedoplatky, které vznikly na základě daně z nemovitostí, které již od roku 2011 ani nevlastní, uhradit. Pro výše uvedené se žádost o odklad úhrady daně jeví jako bezúčelná a neefektivní a stejně tak je zjevně bezúčelné i jakékoliv trvání na vymáhání nedoplatku. Žalobce je přesvědčen, že kvůli dluhům vzniklým před mnoha lety nemůže být po celý zbytek života nejen finančně, ale i sociálně stigmatizován. Zmíněné dluhy ve spojitosti se zřejmou neschopností je splatit a bez existence jiného způsobu, kterým by se od nich osvobodil, kladou na žalobce břímě, které ho bude tížit nadosmrti. Situaci, kdy je člověk do konce života odsouzen pobírat pouze minimální příjem, nenabýt žádný majetek a být sociálně stigmatizován je za prvé v rozporu ústavním právem vlastnit majetek (čl. 11 LZSP) a za druhé ji lze svým způsobem označit za jakousi formu omezení osobní svobody. Toto omezení svobody je pak v rozporu s čl. 1 protokolu č. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný s právními názory žalobce uvedenými v žalobě nesouhlasil a navrhl zamítnutí žaloby. Protože se žalobní námitky ve větší míře kryly s námitkami odvolacími, odkázal na odůvodnění rozhodnutí, kde se s nimi již vypořádal.
4. Dále uvedl, že žalobce obšírně popisuje svoji tíživou finanční situaci, avšak žalovaný považuje za nutné podotknout, že předmětem tohoto řízení o žalobě je, zda řízení o žádosti o prominutí předmětného úroku z prodlení bylo zastaveno v souladu se zákonem. Proto žalovaný odkazuje na spisový materiál i na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ze kterých je zřejmé, že byly splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení. Popisovaná finanční situace v souvislosti s ukončeným konkurzním řízením nemůže nijak ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí či rozhodnutí o zastavení řízení, a proto žalovaný musí konstatovat, že tyto námitky jsou v nyní řešené věci irelevantní, neboť z důvodu absence zákonného zmocnění nelze předmětný úrok z prodlení prominout. Skutečnosti, které žalobce uvedl ve svém odvolání a nyní i v žalobě, na tomto faktu nemohou nic změnit. Žalovaný si dovoluje plně odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde již bylo dostatečně žalobci vysvětleno, z jakého důvodu nemohlo být o jeho žádosti o prominutí úroku z prodlení úhrady DNV za zdaňovací období roku 2011 rozhodnuto věcně. Z právního rámce uvedeného v bodech 11 až 15 napadeného rozhodnutí je zřejmé, že dotčená zákonná ustanovení se nevztahují na žalobcem požadované prominutí úroku z prodlení. V případě, kdy zákon možnost učinit určité podání nepřipouští, avšak daňovým subjektem je přesto učiněno, jde o zjevně právně nepřípustné podání (blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 06. 06. 2013, č. j. 1 Afs 29/2013-35: „*Za zjevnost*“).

nepřípustnosti podání je třeba vnímat situaci, není-li v právu České republiky ustanovení, které by připouštělo vydání aktu správního orgánu, jehož se žalobce domáhá (prominutí od poplatku ze psa), pak je taková žádost zjevně nepřipustná. Zjevnost je v takovém případě třeba spatřovat v neexistenci právní úpravy, zakládající pravomoc správnímu orgánu o takové žádosti rozhodovat.“) Žalovaný může toliko vyjádřit pochopení celé situace, ve které se žalobce ocitl, nicméně s ohledem na striktní znění zákona č. 267/2014 Sb. v čl. VII. bodu 4 části čtvrté, kdy lze žádat o prominutí příslušenství pouze v případě příslušenství vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. ode dne 1. 1. 2015, nemohl správce daně potažmo žalovaný v daném případě posoudit žádost věcně, neboť tomu brání zákonná překážka, a proto mu nezbyvalo, než řízení zastavit dle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. (viz Lichnovský, Ondříšek a kol., Daňový řád, 3. vydání, 2016, Nakladatelství C. H. Beck, s. 889: „Úroky do roku 2015 však jsou úroky, které vznikly přede dnem vzniku komentovaného ustanovení, kdy přechodná ustanovení citovaného zákona jejich prominutí zapovídají. Proto správce daně nebude moci úroky naběhlé do konce roku 2014 prominout...“). [12] Na podporu své argumentace si žalovaný dále dovolí odkázat na nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též jen „NSS“) č. j. 4 Afs 342/2018 – 35 ze dne 27. 3. 2019, ve kterém se NSS vyjádřil přímo k problematice prominutí úroku z prodlení vzniklého za období před 1. 1. 2015.: „Opět je možno poukázat na důvodovou zprávu k zákonu č. 267/2014 Sb. [...] Ta k citovanému ustanovení uvádí: „Přechodné ustanovení upravuje pravidlo, podle kterého lze o posečkání úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky požádat pouze u těch úroků, které vznikly od 1. ledna 2015. [...] Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že posouzení věci žalovaným a krajským soudem odpovídá zcela jasnému znění zákona, ohledně jehož výkladu nelze mít jakékoli pochybnosti. Tento gramatický výklad je v souladu s citovanou důvodovou zprávou. Zákon vylučuje prominutí úroku z prodlení vzniklého za období před 1. 1. 2015, kdy zákon č. 267/2014 Sb. nabyl účinnosti. V posuzované věci úrok z prodlení vznikl zčásti v období od 31. 8. 2012 do 31. 12. 2014, tj. v době, kdy zákon č. 267/2014 Sb. nebyl dosud účinný, a tento úrok z prodlení proto nelze prominout dle § 259b daňového řádu. [...] v nyní přezkoumávaném rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že po 1. 1. 2015 vznikla pouze část úroku z prodlení ve výši 371.844 Kč a pouze na tento úrok z prodlení lze aplikovat postup dle § 259b daňového řádu a jeho část ve výši 260.291 Kč stěžovateli prominout.“ (pozn. zestručněno žalovaným).

5. Žalovaný tedy shrnuje, že se na předmětné úroky z prodlení, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 267/2014 Sb., nevztahuje právní úprava promíjení příslušenství daně, a proto nebylo možné žádost projednat a řízení o ní bylo na místě zastavit podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. [14] Žalovaný pro úplnost uvádí, že danou situaci nelze považovat za postup správce daně, který by žalobce zbavoval jeho osobní svobody. Nadto je čl. 1 protokolu č. 4 Úmluvy, upravujícího zákaz uvěznění pro dluh, na daný případ nepřiléhavý, neboť z něj plyne, že nikdo nemůže být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku, o což se v daném případě nejedná. [15] Žalovaný k obecně namítanému rozporu s čl. 11 Listiny odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2009, Pl. ÚS 29/08, podle kterého Listina základních práv a svobod v případě daní předpokládá omezení vlastnického práva. Obsahuje totiž ústavní zmocnění zdaňovat, které zákonodárci dává široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní. Dále Ústavní soud uvedl, že „V případě daní tudíž půjde o posouzení omezení základního práva na vlastnictví garantovaného čl. 11 odst. 1 Listiny z důvodu veřejného zájmu na naplnění státního rozpočtu aprobovaného čl. 11 odst. 5 Listiny, a to za účely spojenými s naplňováním funkcí státu.“ Z uvedeného tedy nelze považovat povinnost žalobce uhradit úrok z prodlení za

protiústavní, když tento vzniká přímo ze zákona a je v souladu s uvedeným článkem Listiny. Ze spisového materiálu navíc vyplývá, že předmětný úrok z prodlení byl již uhrazen dne 30. 4. 2012.

6. Ohledně námitky žalobce, že *„trvání na zaplacení předmětné daně neodpovídá okolnostem případu a celá situace se dostává do rozporu se zásadou vyjádřenou v § 2 odst. 4 správního řádu“*, žalovaný uvádí, že žalobce neuvedl, v čem konkrétně spatřuje porušení zásady upravené v § 2 odst. 4 správního řádu, a není tedy zřejmé, co měl žalobce na mysli, proto se žalovaný k této námitce nemůže podrobněji vyjádřit, přičemž pro úplnost dodává, že při správě daní je třeba vycházet ze základních zásad správy daní, které jsou upraveny v §§ 5 - 9 daňového řádu a slouží jako interpretační „vodítka“, z nichž je třeba vycházet při výkladu jednotlivých ustanovení daňového řádu. K možnosti uplatnění správního řádu v daňovém řízení se jednoznačně vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. 6 Afs 264/2016 - 44 ze dne 11. 5. 2017, když uvedl (pozn. zestručněno a zvýrazněno žalovaným): *„S ohledem na znění ustanovení § 262 daňového řádu je zřejmé, že v daňovém řízení zásadně nelze (s výjimkou stanovenou zákonem, viz např. ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu) uplatňovat právní úpravu obsaženou ve správním řádu. [...] Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy nelze „jednoduše přenášet“ jednotlivé instituty známé z jednotlivých právních odvětví do druhého, zde ze správního práva procesního do daňového práva procesního, zvláště když takovému postupu brání výslovné znění ustanovení § 262 daňového řádu. Zákonodárce zcela zjevně při přijímání daňového řádu stanovil, že úprava daňového procesu je v tomto předpise zásadně komplexní, což vylučuje úvahy o tom, že lze postupovat bez jakéhokoli zákonného podkladu v daňovém řádu fakticky obdobně (či subsidiárně) dle správního řádu a podle tam uvedené úpravy. V uvedeném rozsudku, ačkoliv se tento meritorně týká „institutu částečného rozhodnutí, resp. částečného platebního výměru“, Nejvyšší správní soud jednoznačně vymezil vztah správního řádu a daňového řádu*

IV.

Posouzení věci soudem

7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
8. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť žalovaný s tím souhlasil a žalobce se k výzvě soudu nevyjádřil.

V.

Rozhodnutí soudu

9. Žaloba není důvodná.
10. Soud úvodem předesílá, že formulace žalobních bodů v žalobě se z valné většiny shoduje s argumentací, kterou žalobce uplatnil v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Na obsah odvolacích námitek reagoval žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž v této souvislosti soud konstatuje, že žalovaný tak učinil precizním způsobem, když podrobně a pečlivě uvedl logické důvody, jež vyvrátily jednotlivá tvrzení žalobce obsažená v odvolání. Žalovanému tedy nebylo třeba cokoli vytknout, a soud tak v tomto

směru plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130 (k dispozici na www.nssoud.cz), podle kterého „(...) je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“].

11. Soud zdůrazňuje, že na nyní projednávanou věc dopadá zcela jasná právní úprava (bod 4 čl. VII zákona č. 267/2014 Sb.), která vylučuje prominutí úroku z prodlení vzniklého za období před 1. 1. 2015. S ohledem na skutečnost, že úrok z prodlení vznikl do 30. 4. 2012, tedy v době, kdy bylo prominutí úroku z prodlení vyloučeno, postupovaly správní orgány jediným možným způsobem, když řízení zastavily, neboť žádost žalobce představuje zjevně nepřipustné podání ve smyslu § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. Soud na rozdíl od žalobce neshledal danou právní úpravu za protiústavní. Je třeba si uvědomit, že Ústavní pořádek neobsahuje právo na prominutí dluhu či daňových povinností, proto nemožnost vést řízení o prominutí příslušenství daně nemůže představovat zásah do žalobcových ústavních práv. Nadto soud podotýká, že právní řád v rámci úpravy exekučního řízení upravuje instituty, které jsou způsobilé reagovat na předlužení žalobce – například zastavení exekučního řízení pro nedobytnost vymáhané pohledávky.
12. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI.

Náklady řízení

13. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly a nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 23. 3. 2020

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu